

„ВОДОПРИВРЕДНА ОСНОВА“ – НЕВЕЛИКА КЊИГА КОЈА ЈЕ ОДРЕДИЛА ПРИСТУП УПРАВЉАЊУ ВОДАМА НА ПРОСТОРИМА БИВШЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

МИОДРАГ МИЛОВАНОВИЋ¹

Резиме: У раду је приказана књига Вујице Јевђевића „Водопривредна основа“, на којој је заснована домаћа школа водопривредног планирања. Приказан је садржај књиге и основни постулати водопривредног планирања, потребни припремни радови за израду водопривредних основа, као и методологија њихове израде. На крају је дат кратак приказ развоја домаће мисли о водопривредном планирању и оквирни списак водопривредних основа које су израђене на територији Републике Србије у протеклом периоду.

Кључне речи: водопривредна основа, водопривреда, планирање

1. Кратка биографија проф. Јевђевића

Вујица Јевђевић је рођен 29. септембра 1913. године у Касидолима, крај Прибоја, Бановина Зетска. Завршио средњу школу у Сарајеву, а Технички факултет у Београду октобра 1936. године – диплома бр. 11125, од 22.10.1936. год. [3]. Након факултета одслужио је војску, а после тога, у периоду од септембра 1937. до септембра 1938. године, бавио се различитим инжењерским пословима у Београду и Скопљу из области водоснабдевања, наводњавања, одбране од поплава, регулације река, одводњавања, изградње малих хидроелектрана и слично. По његовим речима [3], то је био период током кога је изградио солидну везу између школског знања и инжењерске праксе.

Године 1938. добија стипендију француске владе и одлази на једногодишње студије у Гренобл, еквивалент данашњим мастер студијама, које је завршио 1939. године. Избијање Другог светског рата затекло га је у Лондону, где је Великој Британији обилазио хидротехничке лабораторије. Из Лондона се враћа у Скопље, где је наставио да ради као инжењер хидротехнике, све до мобилизације у априлу 1941. године.

Као резервни официр био је заробљен у близини Скопља и провео прве две године заробљеништва у Немачкој. По његовим речима, пошто је као официр по Женевској конвенцији добијао плату то-

¹ Миодраг Миловановић, Институт за водопривреду „Јарослав Черни“, Јарослава Черног 80, Београд

ком боравка у логору, користио је тај новац да набави књиге из области водних ресурса.

Како је био рођен у делу бивше Југославије, који је децембра 1941. године окупиран од стране Италије, пребачен је на територију Италије, где је у логорима провео неко време рата.

По његовим речима, време од априла 1941. до септембра 1943. било је врхунска школа, јер је у то време прочитао више од 80.000 страница професионалних књига на немачком и италијанском језику.

После завршетка Другог светског рата радио је при Повереништву за економску обнову и Повереништву за грађевину Националног комитета ослобођења Југославије, а после тога је био запослен у различитим предузећима за планирање вода и пројектовање хидроелектрана на савезном и републичком нивоу: Предузеће за електрификацију Истока („Електроисток“), „Хидробиро“, „Хидроелектропројект“ и др.

Почетком педесетих година постао је директор Хидроенергетског завода, организације из које је касније, бројним трансформацијама, настао Институт за водопривреду Јарослав Черни“.

Слика 1. Вујица Јевђевић и група хидротехничара у Делфту, Холандија, 1955. године

2. Књига „Водопривредна основа“ – привредно техничка студија

Почетком јануара 1946. године штампарија Председништва Народне скупштине Аутономне покрајине Војводине из Новог Сада публикује невелику свешчицу под називом „Водопривредна основа – привредно-техничка студија“.

Др Бранислав Ђорђевић, професор Грађевинског факултета у Београду, приређујући репринт ове књиге 2003. године наводи да

је Вујица Јевђевић на примерку који му је поклонио написао да је у питању књижица од 77 страна написана за само 7 дана и да је настала као потреба да се хидротехничким инжењерима прикаже сва ширина и озбиљност водопривредног планирања.

Аутор у својим сећањима, говорећи о себи у трећем лицу, наводи: „1946 године он је морао узети седмодневно „боловање“, посадио писаћу машину ћирилицом, известио преко извесне личности претпостављене да је отишао на седмодневно боловање у Бању. Није казао у коју. За тих 7 дана је написао 77-страничну књигу малог формата под насловом „Водопривредна основа“, нова кованица за план коришћена вода путем најмодернијих метода, по први пут тај термин употребљен у српском језику.

Предговор овој књизи написао је наш други великан хидротехнике и управљања водама, академик Миладин Пећинар. У њему он анализира многобројне проблеме с којима су били суочени последице у области вода на нашим просторима:

Све веће размножавање људи и све већи пораст њихових потреба намеће и све већу потребу планирања у стварању средстава за живот, у производњи економских добара. У овом природном развоју планирања прва се истакла пољопривреда, јер она даје највећи број основних средстава за живот. За њом су избили шумарство и рударство, као посебне примарне гране привредног планирања. Воде су биле последње.

Данас су у свим државама пољопривреда, шумарство и рударство признате примарне привредне гране за које постоје посебне државне установе за планирање... У свим економским развијеним државама и водопривреда, наине коришћење вода и одбрана од вода, добила је одговарајуће установе ради што успешнијег планирања у овој значајној грани народне привреде. Време када су се воде користиле како је ко хтео и када се од вода бранило како је ко знао и умео, одавно је прошло код свих напредних народа... У нашој земљи водопривреди још није дат онај значај који она мора што скорије да добије. Код нас се воде врло мало користе а уколико се и користе то се дешава без смишљеног плана, од случаја до случаја. Ми се од вода скоро и не бранимо, оне нам све више односе плодну земљу. Нешто је само постигнуто у области одбране од поплава. Код нас не постоји никаква установа за водопривреду која би се старала о водама са оним ауторитетом, како је то случај код пољопривреде, шумарства и рударства [2].

Од посебног су значаја и тада друштвено веома храбра, а и данас веома актуелна размишљања везана за потреби самосталности у планирању и деловању у водопривреди, као неопходног услова за унапређење свих делатности на водама: После прошлог светског рата, под утицајем установа за одбрану од вода, наслеђених од

Аустроугарске, и код нас се почео схватати значај водопривреде али је ово схватање доцније потиснуто разним другим ускогрудим схватањима. Наша водопривреда, која се родила и почела да се развија у Генералној дирекцији вода, напоредо са пољопривредом, била је замењена хидротехником и стављена у зависност од техничке струке. Једна примарна привредна грана сведена је на ранг једне техничке струке. Међутим, водопривреда је привредно планирање примарног значаја, она мора имати своју привредну политику, она се не може успешно развијати у једној техничкој грани, у хидротехници, која је само помоћна грана у водопривреди као и друге техничке гране [2].

У уводу књиге, сам аутор истиче следеће: „Сврха овог излагања је да прикаже како ће се преко претходних припремних радова и израде водопривредне основе најпре доћи до разумног и планског рада на пољу водопривреде. „Оно није намењено једино хидротехничким стручњацима, већ првенствено привредним стручњацима, а затим свим другим лицима, радили они као стручњаци или не, који се у ма ком виду интересују проблемима одбране од воде или употребе воде у разне корисне сврхе.“ [2]

3. Основна полазишта

Аутор у поглављу „Вода као природно богатство, водопривреда и појам водопривредне основе“ пре свега дефинише основне појмове које ће користити у читавом делу и које практично први пут уводи у домаћу праксу.

Пре свега, аутор анализира могуће називе за „рад на водама“ и анализира три могућа појма: „водарство“ (по узору на рударство или шумарство), „водопривреда“ (по узору на пољопривреду) и „водно газдинство“ или „водно господарство“. Пошто се реч „водарство“ у неким деловима земље користила за сплаварење, а „водно газдинство-господарство“ се састоји од две речи, аутор бира реч „водопривреда“ и практично први уводи тај појам у домаћу праксу.

Овај појам се одржао до данас, иако се у пракси и законским документима полако потискује појмом „управљање водама“, с обзиром на то други део ове речи – „привреда“ – асоцира на доминантно економски значај вода, а у савременом свету је еколошки значај активности на водама ако не доминантан, онда барем једнак привредном значају.

Други појам који овом књигом аутор уводи у домаћу праксу је појам „водопривредна основа“. По аутору: „План како уопште треба искористити неко природно благо са генералним идејним решењем назваћемо основом. За случај воде, такву основу изгледа да је најбоље назвати водопривредном основом“ [2].

Аутор истиче важност чињенице да се сва питања око воде на извесном подручју морају решавати истовремено и јединствено по утврђеној основи, као једини пут са општенародног гледишта. Он практично спаја појмове из италијанске водопривредне праксе „интегралне бонифике“ (bonifica integrale) која се бавила великим низијским речним токовима и решавала водопривредне, пољопривредне и здравствене проблеме на тим просторима и „системације водног подручја“, која подразумева спрегнуто решавање проблема коришћења вода у средњим и горњим токовима река. Свака кап воде која падне на неко водно подручје представља или опасност или народно благо и од правилног решења даље судбине ове капи зависи и смањење штете или повећање користи коју она врши. Како ће она учинити највећу корист и најмању штету каже водопривреда, а на који начин ће се изградити објекти одговара хидротехника. [2]

Према Вујици Јевђевићу, водопривредна основа треба да спречи основне проблеме код постављања и решавања хидротехничких објекта, односно да спречи решавање важних водопривредних питања са уског, локалног значаја, с обзиром на то да је вода општенародно добро. Ипак, аутор каже да водопривреда не сме занемарити месне потребе и услове за развој.

Аутор у Уводу наглашава да је водопривредна основа саставни део опште привредне основе државе и да се не може издвојити из ње, односно наводи важност да се са њом сагласе остале привредне гране, а пре свега: енергетика, пољопривреда, саобраћај, индустрија и здравство, а затим: урбанизам, рударство и шумарство. Он такође истиче да водопривредна основа није неки краткорочни план: „То су начелна решења водопривредних проблема, постављених тако да водопривреда пружи народној привреди максимум сигурности од воде, то је водиља и основа која пружа податке да би се могли извршити периодски планови. Водопривредна основа даје могућности и елементе да се одреде приоритет радова и програми радова у оквиру извесних периодских планова изградње. Предуслов планске изградње су разрађене водопривредне основе појединих речних сливова.“ [2]

Ово се одлично уклапало у плански привредни развој читаве земље, где је водопривреда морала да пружи значајну подршку. Бранко Петрановић у књизи *Историја Југославије 1918-1978* наводи да је први југословенски петогодишњи план развитка народне привреде конкретизовао опште схватање о убрзаној индустријализацији и централизованом акумулацији као јединој алтернативи за извлачење земље из наслеђене привредне и културне заосталости. Општи задаци плана били су јасно одређени: савлађивање привредне заосталости у догледно време, јачање економске самосталности земље и њене одбрамбене снаге, развијање државног сектора

привреде и односа који из њега произлазе, подизањем „општег благостања трудбеника на сва три привредна сектора“.

У тежишту будуће привредне изградње била је тешка (базична) индустрија као предуслов за развој лаке индустрије, саобраћаја и пољопривреде. При томе се изградња тешке индустрије ослањала на богате сировинске изворе. Амбициозно замишљена, она је требало да измени структуру производње и омогући замену извоза аграрних производа индустријским.

План је предвиђао изградњу индустријских грана које до тада нису постојале у југословенској привреди, нових грана у саобраћају, обнову старих предузећа, механизацију рударства, усавршавање метода пољопривредне производње, проширење мреже културних, просветних, здравствених и социјалних установа и др.

4. Шта обухвата водопривредна основа?

Аутор сматра да водопривредна основа треба да се састоји из два дела:

- А) сталних или мало променљивих елемената, као што су: речна мрежа, падавине, геологија, земљиште и слично
- Б) променљивих елемената, у које спадају начела за решавање и решења водопривредних проблема.

Водопривредна основа, дакле, обухвата:

- 1) Основне податке о природним могућностима
- 2) Податке о постојећим хидротехничким и другим објектима
- 3) Основна начела, која обухватају општа природна начела, начела појединих привредних грана, као и водопривредна начела
- 4) Распodelу воде на следеће кориснике: јавно водоснабдевање, снабдевање индустрије, пољопривреду, водни саобраћај, искоришћавање водних снага, рибњаке и мрестилишта, спорт и рекреацију на води
- 5) Могућности акумулације већих водних резерви и распodelу тих резерви
- 6) Начин одбране од штетног утицаја воде, мере и решења за уклањање или ублажавање опасности од воде
- 7) Скупна техничка решења при којима се на основу подвучених начела води рачуна о свим водопривредним гранама истовремено, а према извршеној распodelи воде.

Очигледно је да аутор користи интегрални приступ управљању водама, при чему у односу на данашњи приступ недостаје детаљније сагледавање аспекта квалитета вода, с обзиром на то је степен загађености вода у претежно аграрној, не превише насељеној земљи био веома мали у време када је књига написана.

По том питању, разматрајући водопривредна начела, аутор наводи чињеницу да је потребно водопривредним мерама обогатити подземне воде, као и извршити заштиту постојећих извора и подземних вода од загађивања.

Међутим, аутор такође наводи да су хигијенски принципи који постављају здравствене установе за извршење објеката за снабдевање водом и одвођење употребљених вода толико често изрични, да њихова строга примена наилази на непремостиве финансијске тешкоће, поготово за каналисање градских вода и залаже се компромисна решења у границама толеранције.

5. Припремни радови и начела приликом израде водопривредне основе

Да би решавање водопривредних проблема било могуће, аутор наводи да је потребно урадити припремне радове и прикупити податке из хидрологије и пет водопривредних грана: водне снаге, снабдевање водом и одвођење употребљених вода, техничке мелиорације земљишта, уређење водотока и пловност река и пловни канали. Аутор наглашава да је, поред систематизације ових података, потребно прикупити и масу података из других области привреде.

Професор Јевђевић је дефинисао основна начела које треба применити приликом израде водопривредне основе и поделио их на:

- Општа привредна начела и начела других привредних и социјалних грана у вези са водопривредом;
- Начела водопривреде

6. Израда водопривредне основе

Аутор у овом поглављу даје практичне смернице за израду водопривредне основе. На самом почетку наводи веома важан и са гледишта савременог интегралног управљања водама изузетно важан закључак да се израда водопривредне основе врши по сливовима, а не по административним јединицама.

Он истиче да је правило да се до добре водопривредне основе великих сливова долази тако што се прво израде водопривредне основе мањих токова и интегришу њихове последице у главној реци, па се то упореди са водопривредном основом главне реке; разлике се поправљају постепеним коректурама сваког појединог мањег сливног подручја и главне реке, док се не постигне хармонична основа целог слива. Ово је изузетно далековид приступ и потпуности у складу са савременим схватањима везаним за интегрално управљање водама.

Вујица Јевђевић такође истиче да су сва решења по водопривредној основи идејна решења, са тежњом да се са што је могуће мањим бројем објеката, на пример акумулација, реши што је више могуће проблема различитих водопривредних грана.

Он истиче и правила да првенство употребе воде има вода за јавне сврхе (снабдевање водом за пиће и одвођење употребљених вода), затим вода за индустрију, занатство, железнице и рударство, вода за пољопривредне сврхе, вода као саобраћајни пут, вода за искоришћавање водних снага, вода за рибњаке и мрестилишта и, на крају, вода за спортове и украсне објекте јавних места. Као најзначајнији инструмент водопривредне основе аутор истиче водопривредни биланс, али такође истиче да је то и најосетљивији део, јер за његову израду треба доста студија.

Аутор додаје да водопривредна основа често садржи варијантна решења и да оставља пројектантима велике слободе у давању дефинитивних решења, али им уједно доноси и велике олакшице, јер нуди сређене податке и једно или више решења за даљу разраду. На крају Вујица Јевђевић истиче потребу да водопривредне основе буду део Закона о водама, али да је за то потребно доношење јединственог водног закона за читаву државу.

7. О водопривреди

У издању Грађевинског факултета Универзитета у Београду и Института за водопривреду „Јарослав Черни“ проф. др Живко Владисављевић објавио је 1969. године књигу „О водопривреди – погледи и методе“ која представља синтезу знања о водопривреди и водопривредном планирању које се накупило у нешто више од две деценије од појеве књиге „Водопривредна основа“ Вујице Јевђевића.

Ова књига на преко 380 страна даје сагледавање развоја водопривреде током столећа у свету и код нас, а затим даје унапређену поделу водопривредних области на:

- Заштиту и развијање водних ресурса;
- Уређење вода и водотока и
- Коришћење вода и водотока

У књизи се дају основе науке о водопривреди и дефинишу базични водопривредни постулати, као и потребне подлоге за израду водопривредне основе и сама методологија њене израде. Књига професора Владисављевића представља резултат дугогодишњег искуства наших стручњака у имплементацији идеја професора Јевђевића везаних за израде водопривредних основа појединих сливова. Поред тога, значајан допринос у области управљања водама дали су, са једне стране људи који су касније учествовали у

изради водопривредних основа на републичком или покрајинском нивоу, као што су проф. др Милорад Милорадов или мр Милија Јовичић, као и проф. др Бранислав Ђорђевић дугогодишњим активностима у овој области, а посебно важном улогом у школовању генерација студената уграђујући у њих основе наше школе водопривредног планирања. Наравно, овим се не исцрпљује листа људи који су на нашим просторима допринели да домаћа школа водопривредног планирања ни у чему не заостаје за светским достигнућима у овој области, а у многоме их и превазилази.

8. Имплементација водопривредних основа

Имплементација водопривредних основа на територији Републике започела је почетком педесетих година прошлог века у Институту за водопривреду Републике Србије. Између осталих, урађене су водопривредне основе следећих сливова: Ветерница (1953), Млава (1954), Бели Дрим (1954), Нишава (1956), Лепенац (1957), САП Косово (1955-57), Доња Сава (1957), Горња Јасеница (1958).

Након спајања овог Института са Хидротехничким институтом „Инж. Јарослав Черни“ и формирања Института за водопривреду „Јарослав Черни“, урађене су следеће водопривредне основе: Тимок (1958-1960), Морава (1966-69) и Дрина (1968-70).

Основним Законом о водама који је донет на савезном нивоу (Службени лист СФРЈ бр. 15/65 и 50/68) дефинисана је обавеза израда водопривредних основа као дугорочних планова за одржавање и развој режима вода на једном или више водних подручја. Одредбе овог Закона су пренете у републичке законе, који су такође садржали обавезу израде водопривредних основа за водна подручја на територији република – у случају Републике Србије у Закон о водама (Службени гласник СРС бр. 17/67, 53/67 и 24/69), као и све наредне Законе о водама све до последњег Закона о водама, код кога је извршено усаглашавање са европском легислативом у области вода којом је уведена обавеза израда Стратегије управљања водама и планова управљања водама.

На бази Закона о водама израђене су водопривредне основе за АП Косово и Метохија (1982), АП Војводина (1984) и Србију ван покрајина (1985). Прва усвојена водопривредна основа која је третирала Републику Србију као јединствену целину урађена је у Институту за водопривреду „Јарослав Черни“ средином деведесетих година прошлог века, али је усвојена тек 2002. године. Поред бројних водопривредних основа различитих нивоа у Републици Србији, урађене су и водопривредне основе појединих сливова или већих целина у другим републикама бивше Југославије (Црној Гори, Хрватској и Босни и Херцеговини).

ЛИТЕРАТУРА

- [1] Yevjevich V. *Professional Autobiography of Dr. Vujica Yevjevich with Elements of General Biography*. Highlands Ranch, Colorado, USA, 2006.
- [2] Јевђевић И. В. *Водопривредна основа - привредно-техничка студија*. Нови Сад: Штампариија Претседништва Народне скупштине Аутономне покрајине Војводине, 1946.
- [3] Марковић В. С. *Именик дипломираних инжињера и архитеката на Техничком факултету Универзитета у Београду*. Београд: Технички факултет Универзитета у Београду, 1939.

„WATER MANAGEMENT BASIS“ - A SMALL BOOK THAT DETERMINED APPROACH TO WATER MANAGEMENT IN THE FORMER YUGOSLAVIA

Abstract: The paper presents Vujica Jevđević's book "Water Management Basis", on which the domestic school of water management planning is based. The content of the book and the basic postulates of water management planning, the necessary preparatory works for the development of water management bases, as well as the methodology of their development are presented. Finally, a brief overview of the development of domestic thought on water management planning and an indicative list of water management bases that have been developed on the territory of the Republic of Serbia in the past period is given.

Key Words: water management basis, water management, planning

САВЕЗ ИНЖЕЊЕРА И ТЕХНИЧАРА СРБИЈЕ
УДРУЖЕЊЕ ИНЖЕЊЕРА ПОЛИМЉА

КОНФЕРЕНЦИЈА СА
МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ

ЗБОРНИК РАДОВА

Проф. др Вујица Јевђевић
- хидролог светског гласа -

Издавачи:

Савез инжењера и техничара Србије, Београд
Удружење инжењера Полимља, Пријепоље

За издавача:

Мр Богдан Влаховић, генерални секретар

Главни и одговорни уредник:

Проф. др. Дејан Дивац

Програмски одбор:

Проф. др Дејан Дивац, (председник), проф. др Тина Дашић,
проф. др Александар Ђукић, проф. др Јасна Плавшић, проф. др
Срђан Колаковић, проф. др Драган Милићевић, Миодраг
Миловановић, дипл.инж, Душан Ђурић, дипл. инж, доц. др
Драгутин Павловић

Организациони одбор:

Др Игор Марић, (председник), проф. др Илија Ћосић, мр Богдан
Влаховић, Душан Плескоњић, дипл. инж, Лазар Рвовић дипл.
прав, Владимир Бабић дипл. прав, Борис Мрдовић, дипл прав,
Оливера Ћосовић, MSc, Маријана Михајловић, есс, Оља Јовичић
дипл. прав.

Лектура и коректура:

Оливера Ћосовић

Технички уредник:

Оља Јовичић

Штампа:

Академска издања, Земун

Илустрација корица:

Вујица Јевђевић, извор: Colograde State University
Извод из белешки Вујице Јевђевића вођених у концентраци-
оном логору Parsberg, Немачка, извор: Завичајни музеј Прибој

Година издавања: 2021

Тираж: 200 примерака

ISBN: 978-86-80067-48-3

ОРГАНИЗАТОРИ

Савез инжењера и техничара Србије
Удружење инжењера Полимља

СУОРГАНИЗАТОРИ

Грађевински факултет Универзитета у Београду
Факултет техничких наука Универзитета у
Новом Саду

Институт за водопривреду „Јарослав Черни“
Инжењерска академија Србије
Инжењерска комора Србије

ПОД ПОКРОВИТЕЉСТВОМ

Министарства просвете, науке и технолошког
развоја Републике Србије
Министарства културе и информисања
Републике Србије
Општине Прибој

CIP - Каталогизација у публикацији - Народна библиотека Србије, Београд

556:929 Јевђевић В.(082)

КОНФЕРЕНЦИЈА са међународним учешћем
Професор Вујица Јевђевић хидролог светског гласа
(2021 ; Прибој)

Зборник радова / Конференција са међународним
учешћем Професор Вујица Јевђевић хидролог светског
гласа, Прибој, 16. децембар 2021. ; [главни и
одговорни уредник Дејан Дивац]. - Београд : Савез
инжењера и техничара Србије ; Пријеполје : Удружење
инжењера Полимљаоље, 2021 (Земун :
Академска издања). - 173 стр. : илустр. ; 24 cm

Радови на срп и енгл. језику. - Текст ћир. и лат. - Тираж
200. - Библиографија уз сваки рад. - Summaries.

ISBN 978-86-80067-48-3 (СИТС)

а) Јевђевић, Вујица (1913-2006) - Зборници

COBISS.SR-ID 53003273

САДРЖАЈ

Бранислав Ђорђевић, Тина Дашић

**Вујица Јевђевић – научник који је у светској
науци о водама обележио другу половину XX
века** 7

Тина Дашић, Бранислав Ђорђевић

**Вујица Јевђевић – универзитетска и
научноистраживачка каријера** 27

*Дејан Дивац, Маријана Милетић-Радић, Миодраг
Миловановић*

**Улога професора Вујице Јевђевића у настанку и
развоју Института за водопривреду „Јарослав
Черни“ и водопривредној изградњи Србије** 48

Jose D. Salas

Remembering professor Vujica M. Yevjevich 77

Петар Милановић

**Допринос проф. Вујице Јевђевића у изучавању
хидрологије карста** 83

Giuseppe Rossi, Bartolomeo Rejtano

**International cooperation and transfer of knowledge
in water resources by prof. Vujica Yevjevich, as seen
from an italian perspective** 91

Драгослав Исаиловић

**Јака воља и велика енергија – стална тежња ка
новом, модерном, бољем** 104

Jayantha Obeysekera

A Tribute to Professor Vujica Yevjevich 112

Миодраг Миловановић

**„Водопривредна основа“ – невелика књига која је
одредила приступ управљању водама на
просторима бивше Југославије** 116

Момчило Маркуш

Сећање на професора Вујицу Јевђевића (1913-2006) 126

*Ђурица Марковић, Драгутин Павловић, Јасна Плавшић,
Неша Илић*

**Непараметарско генерисање стохастичких
хидролошких временских серија и њихова
вишегодишња варијабилност..... 132**

*Жељка Остојић, Душан Продановић, Милош Станић,
Страхиња Николић, Маја Ђоровић Стевановић,
Сања Марчета*

**Чворна потрошња - стохастички улаз за
симулационе моделе дистрибутивних мрежа са
аспекта климатских промена..... 156**

Mogens Dyhr-Nielsen

Dr. Y and I a note on an exciting period of my life166